

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy hóra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. évfolyam

Zombor, 1941 július 23, szerda

68. szám

Moszkva a német légi erők bombázóporában

Több száz német repülőgép 5 órán keresztül támadta a szovjet fővárost és egész városnegyedeket gyújtott fel / Egymillió szovjet katonát körülkerítettek a németek / A magyar és német csapatok megtörték az ellenség ellenállását Ukrajnában

Japán-angol összecsapás készül Indokináért

Londonból jelenti a Reuter: Moszkvából érkező jelentések szerint német repülőgépek támadást intéztek a szovjet főváros ellen. A több hullámban támadó német gépek gyújtó és robbanóbombákat dobtak a városra. Több ház kigyulladt, a tűz egész városrészekre átterjedt.

A légi rádió a jelentések szerint öt és félórát tartott Moszkvában.

Berlin, július 22.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légi erők erős kötelékei kedde virradóra intézték az első nagyarányú légitámadást a szovjet főváros ellen. A német légi erők hétfőn már a délutáni órákban utnak indultak és sűrű rajokban érkeztek Moszkva fölé, amelyet a legkülönbözőbb méretű gyújtó és robbanó bombák tízezereivel árasztottak el. A támadás leghevesebb volt a Moszkva folyó partja ellen, ahol olyan nagyterjedésű tüzek keletkeztek, hogy egész éjszaka mutatták az utat a sűrű rajokban érkező német repülőgépek számára. A Kreml környékére 12 nagyméretű bomba hullott.

Német katonai körökben a Moszkva ellen intézett támadást az Anglia ellen vezetett leg súlyosabb német támadásokkal hasonlítják össze.

Zürichi jelentések szerint a svájci sajtó úgy értesül, hogy a Moszkva elleni német légitámadás rendkívül nagyméretű volt és a szovjet fővárosra a legnagyobb méretű bombák ezrei hullottak. A szovjet légvédelem majdnem teljesen tehetetlen volt a nagyarányú támadással szemben.

A moszkvai rádió beismerte, hogy a német támadásnak számos halottja és sebesültje van, valamint, hogy tetemes anyagi kár keletkezett. A moszkvai rádió kétszázra becsülte a támadó német zuhanóbombázók számát.

Ugyancsak a svájci sajtó közli, hogy Szentpétervár ellen úgy vasárnapra, mint hétfőre virradóra rendkívül nagyarányú támadást intéztek a német légi erők.

folytathatott a Duceval és Ciano gróffal. Hangoztatta, hogy az olasz államférfiakkal barátságos légkörben a két államot érdeklő valamennyi kérdést megvitatták.

Nem veszik fel a harcot az angolok a német repülőgépekkel

Berlin, július 22.

Tegnap angol bombázók és vadászgépek indultak támadásra a német hajókaravánok ellen. A támadást az angolok rajtaütésszerűen akarták végrehajtani, de a megfigyelők felriasztották a német gépeket és azok azonnal felrepültek, hogy felvegyék a harcot. A Német Távirati Iroda értesülése szerint az angolok nem várták be a támadást. A harcot nem vették fel, hanem a felhők közé repültek és így eltűntek a német vadászok elől. A hajókaraván folytatta útját.

SIKERES NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG A KELETI ARC VONALON

Berlin, július 22.

A német légi erők július 21-én a keleti arcvonalon fekvő minden orosz repülőter ellen támadást intéztek. A ledobott bombák megromgálták a hangárokat és a futópályákat. Több gépet a földön ért találat.

Minszk környékén vasutvonalakat bombáztak a németek eredményesen.

Japán-angol háború készül Indokina miatt

Tokió, július 22.

Kedden riasztó hírek terjedtek el a japán fővárosban. Ezek szerint Anglia és Amerika megállapodásra törekszik a kínai kormánnyal annak érdekében, hogy az angolok hatalmak, a bolsevisták és a kínaiak közös arcvonalat létesítsenek Japán ellen.

A hírek szerint a támadás bevezetésére Anglia a De Gaulle-párti franciák segítségével Indokina megszállására készül.

A Tokió Nisi Nisi követeli, hogy Japán előzze meg a küszöbönálló angol támadást Indokina ellen

és ne engedje ki a kezéből ezt a nagyfontosságú távolkeleti támaszpontot.

A keddi sajtókonferencián a japán külügyminisztérium hivatalos sajtótájékoztatója kijelentette, hogy kormányának nincs tudomása arról, hogy

Indokinában már tartózkodnak angol csapatok.

Figyelmeztetett a tájékoztató arra, hogy a Japán és Indokina között fennálló egyezmény épen arra való, hogy meggátolja Indokinában az angolok befolyását. Ha Anglia Indokínát veszélyeztetni, úgy

Japán megelőző lépést alkalmaz.

A tájékoztató egyébként figyelmeztetett arra, hogy a japán kormány figyelemmel kíséri az ebben a kérdésben Vichyben folyó tárgyalásokat.

Ukrajnában megtört a szovjet ellenállás

Berlin, július 22.

A Német Távirati Iroda közlése szerint a német és magyar csapatok a július 20-án és 21-én folytatott harcok során Ukrajnában megtörték az ellenség szívós helyi ellenállását, a csapatok egy részét megsemmisítették, a többiek pedig megfutamították. A magyar-német erők üldözik az ellenséget és azt lépten-nyomon harcra kényszerítik, úgyhogy visszavonulása rendezetlen és nem képes újabb frontot alakítani.

AZ ÉSZAKI ARC VONALON NAGY SZOVJET ERŐK SEMMISÜLTEK MEG

Helsinki, július 22.

A finn tájékoztató iroda közli, hogy a finn csapatok jelentős előnyomulást értek el a Ladoga tó körüli harcokban és már Szovjet-Kareliában üldözik az ellenséget. A finn csapatok felmorzsozták a körülkerített ellenséges csapatrészeket és nagy veszteségeket okoztak a szovjet hadseregnek.

A pápa fogadta a bolgár államférfiakat

Róma, július 22.

Filov és Popov bolgár államférfiak tiszteletére Mussolini estebédet adott. A Duce pohárköszöntőjében rámutatott arra, hogy Olaszország mindig Bulgária mellett állt és támogatta Bulgária revíziós törekvéseit, mert Róma azt az álláspontot tette magáévá, hogy csak a világ-háború utáni igazságtalanságok jóvátétele hozhatja meg a tartós, igazságos békét Európának. Olaszország és Németország éppen ezen igazságtalanságok eltüntetése érdekében fogott fegyvert és folytatja mély eszmei tartalmu küzdelmét.

Filov válaszában hálás szavakkal emlékezett meg arról, hogy a Duce emelte fel elsőnek szavát a világháborús területconkitások ellen és rámutatott arra, hogy Bulgária bizva igazságának érvényrejutásában a legsúlyosabb körülmények között is ellenállt a kísértésnek, a nyomásnak és most, nemzeti törekvéseinek érvényesítése után mint a hármass egyezmény tagja boldogan vesz részt a tengelyhatalmakkal az új Európa kiépítését célzó munkában.

Hangoztatta még, hogy a bolgár népet örömmel tölti el az a körülmény, hogy szomszédja lett Albániának, amellyel mindig a legjobb kapcsolatokat tartotta fenn. Nagyon örül, hogy Albánián keresztül Olaszországgal is közvetlen szomszédságba jutott Bulgária.

A SZENTATYA KIHALLGATÁSON FOGADTA A BOLGÁR ÁLLAMFÉRFIAKAT

Vatikánváros, július 22.

Öszentsége XII. Pius pápa kedden délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta a Rómában időző Filov bolgár miniszterelnököt és Popov külügyminisztert és barátságos légkörben hosszasan elbeszélgetett velük. Filov ezután Maglione bíboros államtitkárnál tett látogatást, aki a Villa Madamában még a délelőtt folyamán viszonzta e látogatást.

Filov miniszterelnök a Stefani munkatársának adott nyilatkozatában afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy az olasz királynál és császárnál tiszteletét tette és baráti megbeszélést

NEMZETI MOZI

HÉTFŐ—CSÜTÖRTÖK

Felelhetetlen élmérv. nagyszerű ujdonság.

A halhatatlan keringő

Főszerepben:

PAUL HÖRBIGER, FRIEDL
CEPA, MÁRA ANDERGAST
HANS HOLT.

Pótműsor: a legújabb UFA hirdató

Az előadások kezdete hétköznap 6.15 és 9.15.
vasár és ünnepnapokon három előadás: 4.
6.15 és 9.15 órákor.**A SZOVJET KATONÁK LÁZONGANAK
A POLITIKAI BIZTOSOK ELLEN**

Berlin, július 22.

Szovjet foglyok és szökevények vallomásaiból kitűnik, hogy a csapatok vezetői és a politikai megbízottak között a már eddig is mutatkozott feszültség az utóbbi napokban jelentős mértékben növekedett. A

Mogilevtől keletre s a Szmolenszk környékén harcra kényszerített szovjet csapatoknál az ujonnan kinevezett politikai megbízottak első ténykedése az volt, hogy elcsaptak igen sok zászlóalj- és ezredparancsnokot. A Szmolenszknál ejtett foglyok között van Antonov Piotrkovics volt politikai megbízott is a 416. szovjet tüzérségi ezredből, akit az ezred új politikai megbízottja szintén megbízhatatlansággal vádolt. Más politikai biztosokkal és igen sok tisztel együtt halálra ítélték, ütegének katonái azonban lehetővé tették, hogy még idejekorán kiszabadulhasson és elmenekülhessen.

A politikai megbízott kijelentései szerint a csapatoknál nagy az izgalom és elkeseredés a tűzvonalban szolgálatot teljesítő tiszt letétele és agyonlövésé miatt. A katonák és régi tisztjeik között a legtöbb esetben jó viszony állt fenn. A régi kipurított tiszt helyét rövid idő alatt kiképzett fiatal tiszt foglalták el. Ezeket a tisztet minden tekintetben az új katonai megbízottak alá rendelték. Egyes csapatrészekben már nyílt lázongásra is sor került a katonai megbízottak ellen.

Egymillió szovjet katonát körülzártak a németek**A vasgyűrűbe fogott vörös csapatok felmorzsolása
óriási zsákmányt ígér**

Stockholm, július 22.

Svéd lapjelentések szerint a Szentpétervár felé előnyomuló német hadak Észtországban körülzártak egymillió szovjet katonát. A körülzárás tökéletes és a vörös csapatok nem tudnak elmenekülni a németek vasgyűrűjéből. A harapófogóba fogott ellenséges csapatok felmorzsolása még a Bialystoknál elért siker zsákmányánál is nagyobb zsákmányt ígért a németeknek.

Két amerikai háborus törvényjavaslat

Washington, július 22.

Roosevelt rádióbeszéde után, amelyben az elnök megindokolta, miért van szükség arra, hogy a tartalékosokat ne engedjék haza a hadsereg kötelékéből, a kongresszus katonai bizottságának elnöke két törvényjavaslatot terjesztett a törvényhozás elé. Az egyik jogot ad Rooseveltnek arra, hogy az egy évre behívott tartalékosokat újabb egy évre a hadsereg kötelékében tartsa, míg a másik megszünteti az ujoncok

behívásának korlátozásáról szóló korábbi rendelkezéseket.

KAUNASBÓL 38 EZER EMBERT HURCOLTAK SZIBÉRIÁBA A KOMMUNISTÁK

Róma, július 22.

A Messagero külön tudósítójának jelentése szerint a szovjet hatóságok Kaunasból 38 ezer embert hurcoltak el. Ezeket a szerencsétleneket, akik ártatlanok voltak, Szibériába vitték és bányákba helyezték el.

A németek elsüllyesztettek két szovjet hadihajót

Stockholm, július 22.

A svéd sajtó jelenti, hogy a német erők a finn öbölben elsüllyesztettek egy szovjet rombolót és egy cirkálót, más egységeket pedig megrongáltak.

**A NÉMET LÉGIERŐK FOLYTATJÁK PUSZTÍTÓ
TÁMADÁSAIKAT A SZOVJET VASUTAK
ELLEN**

Berlin, július 22.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légi erők Miszlau közelében nagyarányú támadást vezettek a szovjet vasutvonalak ellen, és használhatatlanná tették azokat. Szovjet katonai táborok és csapatösszevonások ellen ugyan csak nagysikerű támadást hajtottak végre a birodalmi légi erők.

NÉMET—ANGOL LÉGITEVÉKENYSÉG

Berlin, július 22.

A Német Távirati Iroda közli, hogy az angol légi erők megkísérelték a berepülést a csatorna francia partvidékére, a német gépek azonban elűzték őket és 5 brit repülőgépet megsemmisítettek.

Nyugatnémetországra több gyújtó és romboló bombát dobott az ellenség. Katonai kár nem esett néhány lakóház azonban összedőlt vagy megrongálódott és a polgári lakosságnak halottjai és sebesültjei is vannak.

ANGOL—AMERIKAI TÁRGYALÁSOK

A svájci sajtó értesülései szerint Eden angol külügyminiszter hosszú megbeszélést folytatott Winant londoni amerikai nagykövettel és Hopkins-szel, Roosevelt személyi megbízottjával.

**BOSNYÁK ÖNKÉNTESK A SZOVJET
FRONTON**

Zágrábban kedden nagy ünnepélyességgel bucsúztatták el a szovjet ellen induló bosnyák önkéntes zászlóaljat. A zászlóaljjal elutazott a frontra Makulja ezredes, a horvát önkéntes alakulatok főparancsnoka is. Ugyancsak a fronton tartózkodik a horvát légi erők legfőbb parancsnoka is, aki a németek mellett harcoló horvát légi erőket irányítja.

**AZ ÚJ FRANCIA BELÜGYMINISZTER RÉGI
HIVE A NÉMET—FRANCIA MEGEGYEZÉSNEK**

Zürich, július 22.

A Neue Zürcher Zeitung tudósítója szerint a francia kormány politikájában újabb lényeges változás ment végbe. Az elmúlt hét másod-

Adjon alkalmat

hogy Önnel beszélhessünk.
Adunk Önnek ötletes hirdetési
szövegeket és megmutatjuk a helyes
utat, hogy miként hirdethet olcsón és
eredményesen

Délvidék kiadóhivatala

dik fele fontos belpolitikai eseményeket hozott, így elsősorban Argan tengernagy lemondását az algériai fő kormányzó tisztségéről, Achard lemondását a közellátási miniszterségről és Pucheux-nak belügyminiszterre való kinevezését. Ezenkívül az ipari termelés államtitkárságának hatásköre a nemzeti újjáépítés főbiztosának hatáskörébe ment át.

Ezek közül a változások közül politikai tekintetben legjelentősebb a belpolitikai vezetésben beállott változás. Darlan tengernagy ugyan továbbra is megtartja a legfelsőbb vezetést és befolyását a belügyminisztérium irányítására, ez azonban semmit sem változtat azon a tényen, hogy a minisztériumot más kezekre bízta. A lap tudósítója valószínűnek látja, hogy Darlan a külügyi tárca vezetését is át fogja engedni.

Pucheux belügyminiszter ahhoz a fiatal gárdához tartozik, amely az utóbbi időben sokat hallatott magáról. Azt hiszik, hogy ez a csoport a legközelebbi időben még újabb sikereket fog elérni. Ez a csoport a francia—német együttműködés meggyőződéses híve. A kormányba való belépésével ismét megerősödött a németbarát irányzat a francia kormányban.

**A GPU BEOLVADT A BELÜGYI NÉPBIZTOS-
SÁGBA**

Stockholm, július 22.

A Szovjetunio legfelsőbb tanácsának elnöksége — mint a moszkvai rádió jelenti — rendeltileg belügyi népbiztosság címen egyesítette a belügyi és az állambiztonsági (GPU) népbiztosságot. Ez az intézkedés az országban kihirdetett hadiállapot következménye. Az újjáalakított belügyi népbiztosság vezetőjévé Beriját, helyettesévé pedig Merkulovot nevezték ki.

**KVATERNIK NÉMETORSZÁGI UTJÁNAK
CÉLJA**

Berlin, július 22.

Kvaternik tábornagy, a horvát államvezető helyettese, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter meghívására Berlinbe érkezett. Illetékes német tényezők és sugalmazott források hangsúlyozzák, hogy helytelen volna a látogatáshoz politikai kombinációkat fűzni, tisztán katonai szempontok adtak alkalmat Kvaternik látogatására. A horvát tábornagyot csakis katonai személyiségek kísérték el és nincs vele egyetlen politikus sem. Elsősorban a keleti frontot tekintik meg a horvát katonai személyiségek és ott történik meg a találkozás a vendéglátó birodalmi külügyminiszterrel.

Ebből az alkalomból közölték, hogy a horvát légió minden fegyvernemet magában fog foglalni, így tengerészeket is, akik azelőtt a jugoszláv haditengerészetnél szolgáltak. Hangsúlyozzák azonban, hogy ezeket is csak a Szovjet ellen fogják harcba küldeni.

**WHEELER SZENÁTOR AZ ANGOL PRO-
PAGANDA MEGGÁTOLÁSÁT KÖVETELI**

Washington, július 22.

A szenátus tegnapi ülésén ismét felszólalt Wheeler szenátor, aki azt a javaslatot terjesztette elő, hogy utasítsák ki Amerikából az összes angol ügynököket. Ezek az ügynökök háborus propagandát terjesztenek Amerikában és az a céljuk, hogy háboruba rántsák az USA népet. Többen közülük azt követelik, hogy Amerika küldjön csapatokat Európába. Az ügynökök rágalmakat terjesztenek Lindbergh ellen.

A szenátor szerint Knox és Stimson elősegíti ezt az angol hírverést.

Baja bucsuzik a vármegyétől

Még e hét folyamán Zomborba jön a belügyminiszter

Baja, július 22. (Bajai munkatársunktól)

Mi bajaiak és általában a csonka vármegyebeliak, ha kissé fájó szívvel is, de azért lelkünk mélyén megnyugodva vesszük tudomásul a Tekintetes vármegyének ősi székhelyére, Zomborba való vissza térését. Jól tudjuk, Bács-Bodrog vármegye székhelye mindig Zombor volt és ezután is annak kell lennie, mert hiszen szerzet jogai vannak, s ezektől a jogoktól nem foszthatja meg Zombort senki. Eppen ezért mi is beenyugszunk a megváltoztathatatlanságba és ha a bucsu-napján könnyes is lesz a szemünk, de erős lélekkel szoritunk kezet a távozókkal, mert tudjuk, érezzük, hogy az a pár kilométer, ami a két város között van nem lehet akadály az ezután közös munkálkodásban, mintahogyan nem volt akadály a trianoni határ sem amelyen keresztül magasan a betonbunkerek felett mindennap együtt dobogott a szívünk az oda-atiakéval.

A vonat csak egy napra viszi el a vármegyét tőlünk, mert azután már minden nap találkozni fogunk ott Zomborban, a Nagy Bácska legősibb székhelyén.

Szorogva várjuk azt a napot, amikor a vármegye tisztviselőkarától bucsút kell vennünk, de vigaszunkal szolgál majd az a tudat, hogy nem idegenbe, hanem haza megy tőlünk a vármegye két évtizedes vendégszolgálat után.

EGYIK FELSŐBÁCSKAI KÉPVISELŐ ÁLLÁSFOGLALÁSA ZOMBOR MEGYE-SZÉKHELYISÉGE MELLETT

Amidőn ezekkel a gondolatokkal foglalkozunk nem térhetünk ki az elől, hogy

Még egy évig külön-külön költségvetéssel dolgozik a csonka vármegye és a felszabadult Délvidék

Ismeretes, hogy a törvényhatóságok számvetőségei az egész országban minden felé hozzáfogtak az 1942 évi költségvetés előkészítési munkálataihoz, mert ezeket a költségvetéseket augusztus 31-ig be kell terjeszteni az illetékes minisztériumokba. Az idén készülő megyei költségvetés azért lesz érdekes, mert az, ha nem is közvetlen kapcsolatban, de felöleli a felszabadult bácskai részek községeinek és két megyei városának Zentának és Magyarakanizsának költségvetését is.

A csonka Bácsme gyének, a Pestme gyéből végérvényesen átcsatolt Szeremle községgel együtt összesen 26 községe volt míg a nagy Bácsme gyének összesen 130 nagyobb és kisebb községe valamint két megyei városa lesz.

szóvá ne tegyük azokat a híreszteléseket és kombinációkat, amelyek éppen a vármegyeszékhelyel kapcsolatban mostanában szárnyra kelttek. Több helyről hallunk olyas mikről, sőt még egyik, másik komoly napilap is példálódzott már erről, hogy a vármegye székhelyét Ujvidékre fogják, illetve szándékozzák áthelyezni, mondván: ott jobbak a lakásviszonyok, no meg aztán ott van a gyönyörű báni palota is.

Egyik utazásunk alkalmával dr. Flórián Géza kormányfőtanácsos, a bajai MÉP volt elnöke is beszélt erről a kérdéssel e örömmel közölve, hogy ez ellen az áramlat ellen máris komoly állásfoglalás történt az egyik bácskai képviselő részéről.

MÉG MINDIG NINCS. FIX IDŐPONT A POLGÁRI KÖZIGAZGATÁS BEVONULÁSÁRÓL

Ami a polgári közigazgatás bevezetését illeti arra nézve csak azt mondhatjuk, hogy különböző dátumok forognak közzsájon, de hivatalosan még nem nyilatkoztak illetékes helyen.

Tény, hogy a vármegye vezetősége ezügyben tárgyalásokat folytatott a belügyminisztériumban, de ezek a tárgyalások sem eredményeztek fix időpontot arra vonatkozóan, hogy a polgári közigazgatás mikor vonuljon be a felszabadult bácskai területre. Ugy értesültünk, hogy vitéz Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter még e hét folyamán lejön Bácskába éspedig Zomborba és Ujvidékre s itt helyszínen fog intézkedni a polgári közigazgatás bevezetésének időpontjáról.

A jövő évi költségvetés felöleli a gazdasági záróvonalon túl fekvő területeket is de az egykori csonkabácskai terület jövő évi költségvetése mégis el fog különülni a felszabadult területekétől, mert itt előbb a pénzügyigazgatásnak kell elvégeznie az adóztatási és pénzügyi kimunkálást s, amíg ez megtörténik, addig a jugoszláv hatóságok által eddig bevezetett báni adót szedik a megyei pótdadó helyett, de az utadó kivétel módoszata is elűtő a magyar rendszertől. Ugy értesültünk, hogy ez az állapot kb. egy évig 1942-ig fog tartani, amikor is a pénzügyigazgatóság gépezete elkészül az új felfektetésekkel.

Ságodi Győző

A Magyar kenyér ünnepe Szabadkán

Bárdossy László miniszterelnök mondja az ünnepi beszédet

A kenyér mindannyiunk számára Élet; és, hogy mit jelent voltaképpen, azt csak akkor látjuk igazán — mint például napjainkban — amikor kevés van belőle. Ilyenkor rádöbbenünk a kenyér értékére, érezzük, hogy olyanok vagyunk, mintha az éltető levegőt zárták volna el tőlünk és kíváncsiságtól megtáruuló lélekkel lessük, vajjon mikor kerül asztalunkra aratás után az új, nagyobb darab, ropogósra sült magyar kenyér?!

A nehézségek és megpróbáltatások idején, amikor a kenyér kérdése mint igen komoly nemzeti kérdés jelenik meg mindennapi életünkben, kettőzött figyelemmel fordul a nemzet nem csak a kenyér, hanem a kenyéret termelő földművelő lakosságunk élete felé is. Vajjon aratnak-e, csépelnek-e már? Hogyan dolgoznak? Mikor végeznek? Ezek azok a kérdések, amelyek a nemzet fiainak a becsület mezején elért győzelmei után elsősorban érdeklik ma az egész társadalmat. Ezek azok a kérdések, amelyekre a nemzet kicsinye és nagyja egyaránt áhítozva várja a feleletet. Ezeknek a kérdéseknek a for-

tossága pedig arrandit, hogy a magyar kenyér értékét és jelentőségét kihangsúlyozva és a vele foglalkozó magyar nép verejtékes fáradozását méltányolva lélekben az egész nemzet körülvegye az új magyar kenyéret.

Julius hó 27-én nagyarányú ünnepség keretében rendezik meg Szabadkán, a Nemzetpolitikai Szolgálat, a Délvidék földművelő népével és az Országos Bokréta Szövetséggel

A MAGYAR KENYÉR ÜNNEPÉT.

Az ünnepséget a himnusz hangjai vezetik be, majd gazdaküldöttség hozza az új magyar kenyéret.

Ezalkalommal Bárdossy László m. kir. miniszterelnök ünnepi beszédet mond. A beszéd után szavaltat következik, majd egy magyar gazda ajánlja fel megszegésre az új magyar kenyéret.

Megható jelenet lesz az új magyar kenyér megszegésének ünnepsége. Az ünnepélyes megszegés és beszéd után 1.200 főnyi népviseleti ruhába öltözött és különböző vidékek küldött-régét magába foglaló menet színes csoportjának

napközben, éppen a legnagyobb forráság óráiban, nem vehet a dolgozó ember. Aki mégis meg akarja tartani munkakedvét, az kitünően

pótolhatja

a hidegvizes leöntést néhány csepp valódi

Diana sósborszesszel

ha lemossa izzadó homlokát, bedörzsöli forró bőrét, hónaalját és karjait. Ez úgy lehüti és felüdit, mintha hideg fürdő t venne.

Frissit, hűsit, erősít.
Mindenütt kapható.

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
70 f	1.20 P	350 P	6.40 P

hódoló felvonulása következik. A délelőtti ünnepséget a nemzeti Híszkegy fenséges akkordjai zárják be.

Délután a különböző vidékek gyümölcsösbokrétái népművészeti bemutató rendeznek a szabadkai Stadionban. Ez a bemutató az Országos Bokréta Szövetség csoportjainak és a Délvidék különböző községeinek ének-, tánc- és népszokásokból álló színes bemutatója lesz.

Az új magyar kenyér ünnepe mellett különös hangsúlyt nyert az a tény, hogy a viszszerült Bácska szívében állja körül gondolatban az egész nemzet először az új magyar kenyéret és szorit kezét a földművelő néppel is. Azzal a földművelő néppel, amely nehéz és verejtékes munkával teszi a nemzet asztalára az új magyar kenyéret.

Az ünnepséget a rádió is közvetíti és így az éter hullámain keresztül az egész magyarság ott állhat lélekben az új magyar kenyér és a földművelő nép ünnepén, hogy ezzel a megemlékezéssel hálát adjon az Egek Urának azért, hogy megáldotta a kalászt ringató magyar rónát és újra asztalunkra tette a mindennapi kenyéret. A kenyér termelő földművelő népnek pedig elismeréssel adózson azért a mindennapi verejtékes munkáért, amellyel öntözi a kenyéret adó drága földet.

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest, Dunaparton

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 p-től. Kétágyas szoba már 12 pengőtől.

Előzékeny kiszolgálás!

HIREK

—«OO»—

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerár: Arany oroszlán, Szentháromság tér.

—OO—

A Főméltóságú Kormányzó-pár házassági évfordulója

A Kormányzó Ur és felesége kedden az egész nemzet szeretetétől övezve családi körben ünnepelték meg házasságkötésük évfordulóját. Az ország népe szeretettel telt szívvvel üdvözli a Főméltóságú Kormányzó-párt és a Mindenható áldását kéri Rájuk. Ajándékozza meg a Mindenható a jövőben is erővel és bölcseséggel Kormányzó Urunkat, aki a legviharosabb időkben is diadalra juttatta a nemzeti igazságát és a Főméltóságú Asszonyt, aki minden magyarnak szerető anyja és fáradhatatlan munkájával a szegények ezreinek könnyét törölte le.

—OO—

Minisztertanács. Budapestről jelenti a MTI A kormány tagjai kedden délelőtt 9 órakor Bárdossy miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen folyó kormányzati ügyeket beszéltek meg. A miniszter tanácsa déli órákban ért véget.

Halálozás idb. Dzsida Antal papucos mester 67 éves korában meghalt. Temetése szerdán d. u. 4 órakor lesz a Nemesmiliticsi u 55 sz. u. gyászházból.

A DÉLVIDÉKEN IS BE KELL SZOLGÁLTATNI A SERTÉSBŐRT. A délvideki területen a katonai közigazgatás elrendelte a levágásra kerülő sertések bőrének lefejtését. Valamennyi levágott sertés bőrért be kell szolgáltatni.

Valószínűleg elmarad a budapesti szent-istvánnapi tűzijáték. Budapestről jelenti: A Gellérthegyi Kioszkban történt tragikus végű robbanás elpusztította a szentistvánnapi gellérthegyi tűzijáték céljára készített rakétákat és a még fel nem dolgozott nyersanyagot is. A tragikus végű szerencsétlenség nyomán kérdésessé vált, vajon megrendezzék-e a tűzijátékot vagy lemondjanak ez alkalommal arról az ünnepi attrakcióról. Eddig is bizonytalan volt az idei szentistvánnapi tűzijáték sorsa az eljuttatási rendelet miatt. A főváros vezetősége azonban remélte hogy augusztus 20-ig a helyzet változik és a légóltalmi szempontok addigra lehetővé teszik a tűzijáték megtartását. Éppen ezért készítették elő a rakétákat. Most azonban, hogy ez a szerencsétlenség bekövetkezett és ilyen sok halálos áldozattal is járt, a város-háznál le akarják mondani a tűzijátékot, többek között azért is, mert nem valószínű, hogy Szent István napjáig az elpusztult rakétákat pótolni lehetne.

Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék lehetőleg azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély alig egy pohányi mennyiségben is gyorsan és biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

A kormány megoldja a keresztény kereskedők hitelezését. A Nemzeti Önállósítási Alap közreműködésével megindult a keresztény gazdasági egyedek megerősítésének folyamata. Ezt a célt szolgálta az az intézkedés, mellyel az Alap a pénzügyektől nagyobb összeget vett igénybe 8 éves törlesztésre, hogy ezzel az összeggel az önállósításra szoruló keresztény kereskedőket megsegítsék. A kormány a keresztény gazdasági egyedek támogatása érdekében megoldja a keresztény kereskedők hitelkérdését is. Értesülésünk szerint ez a nagyfontosságú terv már a legjobb uton van a megvalósulás felé. A vonatkozó tárgyalások már igen előrehaladtak. Ezzel régi kívánságra teljesül azoknak a keresztény kereskedőknek, akik megfelelő tőkeerő hiányában eddig nem voltak abban a helyzetben, hogy üzleti vállalkozásaikat megerősítsék.

Fából vaskarika

a keserűvíz, mely nem keserű, hanem inkább sós ízű. Ilyen az alföldi Mira keserűvíz, amelyben a glaubersó dominál, miért is gyorsan görcsmentesen hat és nem kellemetlen ízű. Kapható 3 decis üvegekben is, minden gyógyszer-tárban, drogériában és jobb fűszerkereskedésben

Primicia Topolyán. Galambos Ferenc vasárnap tartotta meg Topolyán első szentmiseáldozatát. Az ujmisés manuduktora Páter Héder M. László budapesti Szervita-rendi tartományfőnök volt. A szentbeszédet Würtz Ferenc topolyai káplán mondta.

Ötezer horvát költözött haza Szerbiából és Macedóniából. Zágrábból jelenti: Eddig mintegy ötezer horvát költözött vissza Szerbiából és Macedóniából. A hazaköltöző horvátok száma napról-napra nő.

Horvátországban korlátozták a huskonzervek eladását. Zágrábból jelenti: A horvát belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel korlátozta a huskonzervek eladását.

Megérkezett a Domanszky cirkusz Zomborba. A Domanszky cirkusz, mely már a múlt hétre hirdette előadásait, a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbította szereplését Verbáson és folyó hó 23-én este nagy ünnepi előadással kezdi meg szereplését Zomborban. A műsor szerepel légtornász-mutatvány, kötéltánc, akrobata-számok, idomított bika, lovak, kutyák stb. Állatseregletében látható: oroszlan, tigris, hiéna, medve, majmok, farkas stb. Európa legkisebb cirkusza a megyeháza mögötti térségen tartja előadásait.

Honvéd légierőnk üldözi az ellenséget — írja a Magyar Szárnyak repülésügyi folyóirat legújabb száma — és rendkívül érdekes cikkekben és képekben ismerteti repülőink harcát a vörösök ellen. A magyar repülés nagy erőpróbájáról **Ember Sándor** képviselő irt vezércikket, míg a légikronikáról **Bisits Tibor** őrnagy, a világ repülőhíreiről **Udvary Jenő** százados értekezik. A magyar bombázók, távolfelderítők és vadászok munkájáról a honvéd légierők haditudósítói írnak. Az ellenség földjén készült páratlan légifelvételnek érdemelnek még említést. A lap ezenkívül repülőregényt és a szokásos rovatokat is közli. **Jánosy István** szerkesztésében megjelent Magyar Szárnyak mindenütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, Ullői-ut 12.) kívánatra ingyen küld.

Pribicevics szerb püspök meghalt. Pribicevics Valérián szerb püspök, néhai Pribicevics Szvetozár volt júgoszláv belügyminiszter, volt horvát-magyar képviselő öccse a tenger melléki Szavinanban meghalt.

Megtalálták a Tiszába fullt zentai fiatal-ember holttestét. Elek Dabiš László 18 éves zentai fiatalember holttestét a tiszai fürdőház alatt tegnap megtalálták.

Az ujjáalakult zentai Vöröskereszt Egyesület elnöke **Baumann István** városparancsnok, titkár **Esztergomi Kálmán**, pénztáros **Jámbor Elemérné**, ellenőrök: dr. Felsőhegyi András és Guelminó Sándor.

Eljárás indult egy felsőhegyi gazda ellen, mert titokban pálinkát főzött. Pálffy Vilmos felsőhegyi gazdálkodó ellen eljárást indítottak, mert titokban pálinkát főzött.

Csantavér megkapja a polgári iskolát, ha a felvételre legalább nyolcvan tanuló jelentkezik. Jelentkezni lehet Molnár Ernő igazgatónál.

Bácskossuthfalván, a Polgári Kaszinó színháztermében vasárnap délután **Morvay Péter** és **Tóth István** cserkészparancsnokok vezetésével nagyszabású cserkész előadást rendeztek. A befolyt pénzt a cserkészek felajánlották a Napközi Otthonnak.

Bezdan határában, a Kozora erdő mellett egy idősebb férfi holttestére bukkantak. A vizsgálat megállapította, hogy az ismeretlen koldus, vagy vándor természetes halállal múlt ki.

A bezdani cséplőgéptulajdonosok vasárnap délután megegyeztek a gazdákkal, mégpedig olyan értelemben, hogy a géptulajdonosok is, meg a gépmunkások is 4-4 százalékot kapnak.

Oroszország földünk hatalmas birodalma, jóval nagyobb, mint a hold felszíne. Ezt az óriási országot ismerteti szakszerű tőllal **Haltenberger Mihály** a Buvár júliusi számában. A szép kiállítású folyóiratba cikket írtak még: **Bicskey Jenő** a várbeli siklóról, **Rotarides Mihály** az akváriumban tartható halakról, **Anghi Csaba** Geyza a hadikutyákról, **Mészáros József** a horgászszeközökről, **Gáspár Gyula** a magyar nyári egyetemekről, **Bandat Horst** a vad népek nyílmegeiről, **Gaál István** a kardos lepkeről, **Vargha Zsigmond** Budapest testvérvárosairól. E cikkekben kívül számos tudományos hír és kép élénkíti a dr. **Cavallier József** szerkesztésében megjelenő gazdag folyóiratot.

Az ember tragédiája Párizsban. Az ember tragédiája augusztus folyamán bemutásra kerül Párizsban. A Párizsi Magyar Diákegyesület amatőr színészgárdája adja elő az ugynevezett kamaraszínházi formájában.

Megkezdte működését a bácskossuthfalvai napközi otthon. Bácskossuthfalván az óvoda épületében a tantestület vezetésével, megkezdte működését a napközi otthon. A szegény gyermekek, akiknek szülei mezőgazdasági munkán vannak és így nem gondoskodhatnak gyermekeikről, gondozást és ellátást kapnak.

Vagyonválságot fizetnek a bulgáriai zsidók. Szófiából jelenti: Törvényerejű rendelettel megállapították, hogy a zsidó eredetű személyek hány százalékos adót kötelesek fizetni. Zsidónak tekintendők azok, akiknek legalább egy szülőjük zsidó. Ezek husz százalékos adót fizetnek, ha vagyonuk nem haladja meg a három millió levét; huszonöt százalékosat kell fizetniük, ha vagyonuk értéke három millió levánál több. A 200.000 leván aluli vagyonosok mentesek az illetékek alól.

Eltüntetnek egy tavat Németországban. A majnafrankeni Hofstettn közelében egy 500 m hosszú és 70 m széles tavat kiszáritanak. Egy cement csővezetékkel levezetik a vizet a Majnába és az így nyert talajt a mezőgazdaság céljaira használják fel.

A világ legnagyobb vendéglátó szervezete. Ismeretes, hogy Németországban csak 25 szálloda van, amely több mint 300 ágyval rendelkezik; ezek között van a semmeringi Panhans-szálloda 600 ágyval. A Mitropa Német Hálókocsi Társaság 225 kocsiával naponta 5000 személynek nyújthat elszállásolást. Egy berlini szálloda-koncert több szállodájával éjszakánként 1200 embert tud elhelyezni. Ennek ellenére a Német Alpesi Egyesület Németország és egyidejleg a világ legnagyobb vendéglátó szervezetével rendelkezik. Az egyesület kezelésében álló 766 menedékházával éjjelenként 299.540 embernek ad elszállásolást.

Fájdalomtól megtört szívvel, de a Mindenható akaratában megnyugodva jelentjük, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa, testvér és rokon

Id. Dsida Antal

papucosmester

f. hó 21-én éjjeli 11 ó. 67 éves korában rövid szenvedés után, elhunyt. Szeretett halottunk hült tetemét f. hó 23-án délután 5 órakor temetjük, a Nemesmiliticsi u. 55. gyászházból s a Szent Rókus temetőben helyezzük örök nyugalomra.

Zombor, 1941. VII. 23.

EMLEKE LEGYEN ÁLDOTTI NYUGALMA CSENDESI!

A gyászoló család.

Illés-nap Temerinben. Temerinből jelentik: A község népe vasárnap ünnepezte meg fogadott napját, az Illés-napot. Déjelőtt tábori mise volt a kálvária melletti kiserdőben. A misét Kopping Gáspár plébános celebrálta. Délután a Katolikus Kör bokréta-sai táncbemutatót rendeztek, amely kitűnően sikerült.

Ismét sok kommunistát végeztek ki Szerbiában. Belgrádból jelentik: A kommunisták és zsidók Valjevó környékén több rombolást hajtottak végre, amelynek megtorlására a megszálló hatóságok kivégeztették a kommunista és zsidó vezetőket.

Topolyai hírek A Baross-mozgalom élén ifj. Kiskároly János, Schneider Dániel és Csernik József állanak. — Julius 27-én vasnapot tartanak Topolyán. — A buza cséplése megkezdődött. A terméseredmények meglepően jók.

Bajmoki hírek. A község melletti székely településen kigyulladt a kereszthez rakott buza. A tüzet elfojtották, a kár jelentéktelen. — A határban megkezdődött a cséplés. Az eredmény kielégítő — Juliusban a székelytelepen 13 pár kötött házasságot. Születtek kilencen elhunytak heten. — A községben mozgalom indult meg a Baross szövetség megalakítása érdekében. — Az önkéntes tüzoltóegyesület műkedvelőgárdája hazafias szindarabot készül előadni dr. Hajnal Lajos rendezésében.

Több mint 558 hold föld volt a topolyai zsidók birtokában. A katonai parancsnok-egység rendelete értelmében összeírják Topolyán a zsidó kézben lévő földbirtokokat. Az összeírás eredménye azt mutatja, hogy husz zsidóvallású birtokos kezén 558 hold 1153 négyszögöl föld volt. Az összeírásban nem szerepel a székelyek között kiosztott földterület, amely 957 holdat tesz ki és szintén zsidók birtoka volt. Több topolyai zsidónak a környező községekben van földbirtoka.

A háboru ellenére is megtartják a Kölni Vásárt. Kölnből jelentik, hogy az ezévi Kölni Vásár, amely szeptember 14.—16.-ig kerül lebonyolításra, a háboru ellenére is megtartják. A vásár három részből áll: az általános, textil és a külföldi részből. A nyugati államok részvétele külön csoportokkal és egyéni kiállításokkal biztosítva van.

BERLIN MOSOLYOG

Berlin, július 22.

Berlinben, különösen politikai és katonai körökben nagy derűtséget keltett egy szovjet-jelentés, amely szerint Oroszország belsejében negyemillió katona áll tartalékban. Ez a hadsereg állítólag még teljesen pihent és érintetlen. Ezen a jelentésen tényleg csak mosolyogni lehet akkor, amikor a szovjet már asszonyokat is harcra dobott.

A CSALÁD VÉDELMEÉRT KUZD A SZOVJETELLENES FRANCIA LÉGIÓ

Vichy, július 22.

De Loncle, a szovjet ellen küzdő francia légió vezére rádióbeszédet mondott hétfőn este. Beszédében de Loncle élesen kikelt a kommunizmus ellen. A kommunizmus ellensége minden civilizációnak — mondotta, s a légió a család védelméért küzd.

A CÁRI OROSZ ÉRTEKEK EMELKEDNEK A LONDONI TŐZSDÉN

Livornig, július 22.

A Telegrapho című olasz lap rendkívül érdekes hírt közöl. A hír szerint a londoni tőzsdén rendkívül nagy a kereslet a volt cári orosz értékpapírok iránt és ezek értéke az utóbbi két hét alatt a korábbi ár hét és félszeresére emelkedett.

Nem kétséges — írja a lap — hogy az orosz cári papírok gyors áremelkedése és a pénzemberek által irántuk tanúsított nagy érdeklődés azt jelenti, hogy a londoni City már számol a bolsevizmus bukásával. A tőzsdések Churchill-lel és Eden-nel ellentétben nem bíznak abban, hogy Sztalin ellen tud állni Németország haderejének.

A nagyvilágból

Sziám és Indokina között kereskedelmi egyezmény jött létre.

Lisszabonban mindent megtettek Carmona államelnöknek az Azori szigetekre való utazásának elkészítésére. Az államelnök utja politikai jellegű és nagyjelentőséggel bír tekintettel azokra a fenyegetésekre, amelyek Amerika részéről veszélyeztetik a szigetet.

Kristofi József moszkvai követ elhagyta a törökországi Drinápolyt és gépkocsin utban van Magyarország felé.

Olasz jelentések szerint az olasz légierők heves támadást intéztek Málta ellen. Tobruknál visszaverték az angol támadást, Keletafrikában pedig felderítő tevékenység folyik.

De Valera ir államelnök kijelentette, hogy Írország mindenképpen megvédi semlegességét és nem köt szövetséget a háborus felek egyikével sem.

A kormánypart sikraszáll a magyar faj vértisztaságának megőrzéséért

Budapest, július 22.

A képviselőház keddi ülésén vita nélkül döntött a házassági törvényjavaslat 9 és 10 szakaszáról. A törvényjavaslat 9. szakaszának felsőházi módosítását elvetették és azt eredeti szövegezésben fogadták el. A 16. szakasz módosítását elfogadták.

A felsőház és képviselőház között a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál beállott véleménykülönbség eloszlatá-

Oskeresztény szállítványozási vállalat

vállal mindennemű kül- és belföldi szállítványozást, kiviteli és behozatali engedélyek beváltását, vámkezelést, tárolást és mindennemű más, a szakmába vágó megbízást

Németh és Halász

(azelőtt Németh János) nemzetközi szállítványozási vállalat BUDAPEST, V. Szabadság-tér 17., Tőzsdepalota. Sürgőnyei m: TRANSGLOBUS. Telefon: 110-524, 118-514, 122-714

sát célzó együttes bizottság ülésére szerdán kerül sor.

Az egyeztető bizottság munkája előreláthatóan szerdán befejeződik és így csütörtökön a két Ház plénuma külön-külön ülésen dönt az egyeztető bizottság javaslatáról.

A MÉP tagjai kifejezésre juttatták, hogy a kormánynak a magyar faj vértisztasága megőrzésére irányuló szilárd elhatározásért teljes mértékben sikra szállnak.

MÁVAUT autóbusz-menetrend

érvényes 1941. július 21-től.

ZOMBOR—BEZDÁN—DUNA-RÉV (MOHÁCS—HARKÁNYFÜRDŐ)

6.25	12.30	16.15	i Zombor Vadászkürt szálló	é 8.10	14.15	17.55
6.51	12.56	16.41	i Bezdán p. u. elágazás	é 7.44	13.49	17.29
6.53	12.58	16.43	i Bezdán mozi	é 7.42	13.47	17.27
6.55	13.00	16.45	i Bezdán templomtér	é 7.40	13.45	17.25
7.10	13.15	17.00	é Duna-rév	i 7.25	13.30	17.10
7.30	—	—	i Kiskőszeg	é —	—	16.50
8.40	—	—	é Mohács	i —	—	15.40
10.50	—	—	é Harkányfürdő	i —	—	13.30

Zombor—Kula—Újverbász—Óbecse

8.45	15.00	i Zombor vadászk. szálló	é 8.30	12.45
9.45	16.05	é Kula	i 7.28	11.45
16.20	é Újverbász pu.	i 7.10		
16.25	i Újverbász pu.	é 7.05		
16.54	i Szenttamás rk. elemiisk.	i 6.38		

17.25	é Óbecse pu.	i 6.05
17.30	é Óbecse községháza	i 6.00

ÚJVIDÉK—ÓBECSE

7.15	14.45	i Óbecse községháza	é 14.00	20.15
8.02	15.32	Temerin községháza	13.14	19.29
8.30	16.00	é Újvidék Lloyd kávéház	i 12.45	19.00

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Egy gyermeket agyonlőtt, kettőt megsebesített a tüsképusztai halór

Pécsről jelentik: A csendőrség jelentette a pécsi ügyészségnek, hogy Balázs János tüsképusztai halór vadászpuskájával agyonlőtte Novák Vince kilencéves palápusztai kisfiút, míg két pajtását, Kelemen Imre és Borda Józsefet megsebesítette e kezét életveszélyes állapotban szállították be a siklósi kórházba. A nyomozás megállapítása szerint Novák Vince nyolc társával együtt vasárnap délután fürödni ment a tüsképusztai halastóba. Fürdés közben ért oda Balázs János, mire a gyerekek menekülni kezdtek. A halór rájuk kiáltott, hogy álljanak meg, mivel azonban a gyerekek a felvilágosításnak nem tettek eleget, Balázs lekap-

ta fegyverét és a gyerekcsoport közé jött. A lövés Novák Vince halálát és két pajtásának súlyos sérülését okozta. A csendőrség Balázs Jánost őrizetbe vette. Pécsről hétfőn délután vizsgálóbizottság szállt ki a bírói szemle megtartására.

A gyilkost valószínűleg rögtönítélő bíróság elé állítják.

VESZEDELMES UTAZÁS

Egy amerikai házaspár beállt az utazási irodába azzal a kéréssel, hogy ajánljának valami egészen különleges helyet.

— Talán méltóztatik a kanibálok földjére utazni — tanácsolja az irodavezető.

— De mondja, nem veszélyes utazás az?

— Hát ahogy vesszük! Tudniillik, ott féllábbal az étlapon szerepel minden odavetődő idegen...

Népszerű tudomány

A legtitokzatosabb betegség

Hogyan bánjunk az ideges emberrel / Melyek a lelkiidegesség tünetei

A mai kor egyik legelterjedtebb betegségéről, az idegességről, az idegesség különböző fajtáiról folytattunk érdekes beszélgetést dr. marosi Máday István egyetemi magántanárral, az ismert idegorvossal, aki kérdéseinkre az alábbi válaszokat adta:

— A régebbi orvosok azért nem ismerték az idegességet, mert nem ismerték el betegségnek. Egyszerűen gyengeségnek, elradékonyságnak, túlerzékenységnek, ingerlékenységnek mérgességnek nevezték. Csak a hisztéria és a hipochondria szerepelt már évszázadokkal, sőt talán évezredekkel ezelőtt is, mint betegség.

— A hisztériáról, amelyet még nyolcvan esztendővel ezelőtt is női bajnak tartottak, Briquet francia orvos 1856-ban kimutatta, hogy lelki eredetű betegség, a neu raszténiát pedig Beard amerikai orvos 1879-ben írta le, mint »ingerlékeny gyengeséget». Végül két bécsi orvos, Freund (1893) és Adler (1911) foglalta egybe az idegesség különböző alakjait (hisztéria, neuraszténia, szorongásos neurózis, kényszerneurózis) idegesség vagy neurózis elnevezés alatt és nagyszámu betegnyagon mutatta ki a betegség lelki eredetét és megfejthetőségét.

Hogy a különböző idegességeket miképpen állapítják meg, vagy hogy orvosi nyelven szóljunk, miképpen »fejtik meg», erre a következő felvilágosítást kaptuk:

— A megfejtés abban áll, hogy a mutatkozó tünetek mögött rejtőzködő ugynevezett tudatalatti gondolatokat, érzelmeket, vágyakat kitaláljuk. Ezt az orvosi eljárást lélekelemzésnek, pszichoanalízisnek nevezik.

— Legkönnyebben megfejthetők a gyermekek neurózisai, minő például az »iskolabetegség». Minden anya tudja, hogyha a gyermek reggel kezdi fájlalni a fejét vagy a hasát, ez (ha nem is mindig, de gyakrabban) csak azt jelenti, hogy szeretne otthon maradni, mert nincs elkészülve a számtanból vagy a latinból és fél, hogy felhívják felelni. Ilyenkor tehát a lelki betegség szerkezete teljesen átlátszó, mert célja előttünk világos. Azért ilyenkor is őrizkedünk attól, hogy a gyermeknek szemébe mondjuk, hogy nem beteg, hanem csak komédiázik, vagy szimulál.

Hogyan kell bännünk az ideges emberrel?

— Az ideges embert sohasem szabad gyanúsítanunk, hogy nem igazán beteg, mert ő igenis beteg, vagyis ő nem tehet róla, hogy neki a feje vagy a hasa fájt, vagy hogy nem tud egyedül járni az uccán, hogy szédül, ha a harmadik emeletre kell felmenie és így tovább. Mi, akik nem vagyunk idegesek, tudjuk, hogy mindezek csak képzelt fájdalmak, képzelt félelmek, de a beteg ezeket valóságosan érzi. Ha kételkedünk benne, hogy érzi, akkor megsértődik és annál inkább hiszi, hogy neki komoly baja van. Ezzel csak dacba kergetjük és hátráltatjuk a gyógyulását.

— Az ideges tünetek, mint említettem, az altudatban keletkeznek és a betegnek a saját altudatában rendszerint nincs betekintése. Éppen ezért kell ahhoz szakképzett idegorvos, hogy kielemezze és óvatosan, tapintatosan leleplezze, vagyis a beteggel lassanként felfedeztesse tüneteinek az értelmét, célját. Aki nem orvos, nagy bajt okozhat azzal, ha az ideges embert »analizálni», vagyis lelkileg gyönyitani próbálja.

— Természetesen vannak könnyű esetek is, amelyek orvosi kezelés nélkül is meggyógyulhatnak. Ilyen például az említett »iskolabetegség». Ilyen esetekben azt ajánljuk: fogadják el a gyermeket betegnek, ismerjék el fájdalmát tényleg létező

betegét és ha az idegorvos megállapítja, fájdalomnak, de iparkodjanak a bajt csekélyebb jelentőségűnek feltüntetni, úgy, hogy a gyermek valamely könnyítést élvezzen ugyan, de célját mégsem érje el. Például tehetünk a fájó testrésze borogatást, masszírozhatjuk, a gyermeket kissé pihentethetjük, például egy órával tovább ágyban tart-hatjuk, »míg a fájdalma elmúlik», de inté-zük úgy, hogy azért a délelőtti folyamán mégis csak bemenjen az iskolába. Kiseb-beknél adhatunk ál-gyógyszert is, pl. porcukrot vagy szódabikarbonát ostyában, szugesztív céllal, hogy: »ettől a jó orvosságtól negyed-órán belül el fog múlni a »fájdalma».

— Erre a nagy óvatosságra azért van szükség, mert ilyen eljárás mellett való-szinű, hogy a dolog nem ismétlődik többé, míg ügyetlen vagy kiméletlen eljárás mel-lett a gyermek mindig újabb és súlyosabb ideges tünetekkel fog ellenünk harcolni. Ilyenkor azután idegorvoshoz kell vinni a

hogy az idegrendszernek szervi baja nincs, hanem a baj lelki eredetű, akkor ne egyez-zünk bele, hogy csak gyógyszerrel, injek-ciókkal, villanyozással, fürdőkkel kezeljék, hanem kérjünk lelki kezelést, amely tisztán beszélgetésből áll. Igaz, hogy ez heteket vagy hónapokat vehet igénybe, de az azután alapos gyógyuláshoz is vezet.

A lelki idegességen kívül van szervi idegesség is. Erről így hangzik az orvosi fel-világosítás:

— A szervi idegesség oka: vérsze-génység, hiányos táplálkozás, súlyos beteg-ség utáni lábadozó állapot, alvás hiányá-ból vagy túlzott testi vagy szellemi munká-ból eredő kimerültség, alkohollal vagy niko-tinmérgezés stb. De az ilyen szervi ideges-ség sokkal ritkább, mint a lelki eredetű, s ezt az orvos könnyen el tudja különíteni a másik idegességi csoporttól.

— Általában azt a tanácsot adhatom, hogy az ideges embert kimélni kell, szere-ttel és türelemmel kell vele bänni, de sohasem szabad a betegségét tulbecsülni, nem szabad ijesztgetni, nem szabad beteg-sége miatt kényeztetni, egyáltalán a beteg-ségről minél kevesebbet kell beszélni. A könnyebb idegességi tünetek így maguk-tól is elmúlnak.

Szentgyörgyi Ferenc

A kézizzadás

Az erős kézizzadást sokan olyan szere-nccsétlenségnek tartják, amely az egyéb-ként legszebb életnek megrontására is al-kalmas. És valóban alig van ember, aki boldogtalannak ne érezne magát, ha nagyon izzad a keze. Előre retteg, ha látja, hogy valakivel kezet kell fognia és, hacsak mód-jában van, kerüli a kézfogást, ami pedig a mindennapi társas életben szinte elkerül-hetetlen. Ez a baj azért is nagyon kellemet-len, mert az izzadó kezű ember erősen fi-gyeli azt, akivel kezet kell fognia és meg-döbbenve veszi észre, hogy mindig nedves, sőt hideg keze, kinos érzést kelt embertár-saiban. Ennek a kinos érzésnek leküzdése, illetve megelőzése céljából mit tesz az, aki-nek izzad a keze? Mielőtt kezét nyujtaná, egy hirtelen és sokszor önkéntelen mozdulattal letörli. Fájdalommal és elke-seredéssel kell azonban tapasztalnia, hogy fára-dozása és minden igyekezete meddő volt, mert jóformán még le sem törölte, máris rögtön újra nedves lesz, sőt minél jobban és minél izgatottabban akar a nedvességtől szabadulni, annál inkább fokozódik, ami kétségtelenül annak a jele, hogy a kézizza-dás és az idegrendszer között szoros kap-csolat van. A túlságos kézizzadás legtöbbször nőknél észlelhető, de azért nem ritka férfiaknál sem. A társadalmi kellemetlen-ségtől eltekintve az erős kézizzadásnak az is a nagy hátránya, hogy gátolja az embert a finomabb kézimunkának az elvégzésében és így a kenyérkereset szempontjából is káros. Az orvos hivatása annak kikutatása,

hogy mi okozza, mert elég gyakori az eset, hogy például vérszegénységgel lehet kap-csolatba hozni. Ebben az esetben, ha a vér-szegénység meggyógyul, megszűnik együt-tal a kézizzadás is. Bár néha szinte észre-vétlenül magától is elmúlik, mégsem mer-nők ajánlani, hogy várjunk míg minden or-vosi beavatkozás nélkül megszűnik. Ha csak helybeli zavar az oka, néha jó szolgál-atot tesz ellene a bedörzsölés egy kis Fe-rencpálinkával, aminek azonban hátrányára van a kéznek szeszes szaga. Ennél tehát többet ér, ha a kézmosó vízhez egy kis fi-nom toalette ecetet öntünk. Kétségtelenül igen hatásos szer a formalin, sokan ajánlják ma is, mi azonban kézizzadásnál célszerűnek egyáltalán nem tartjuk, mert használat után néhány napra meggyengíti a kéznek tapin-tó érzékét és ettől eltekintve, ha esetleg kis sérülés van valahol a kézen, itt égető, fájd-almas érzést okoz. Cseréféleg főzetével való kézfürdő is megenyhíti a kézizzadást, ámde ennek az a hátránya, hogy utána a bőr egy ideig barna színt ölt, sőt esetleg egé-szen fekete lesz. Jó, ha éjjelre cénakesz-tyüt huzunk és ebbe előzőleg kis szalicil-port hintünk. Ezte természetesen az orvos-nak kell felírnia. Akinek izzad a keze, ne hordjon bőrkesztyűt, végső esetben vadbör-ből, de ez elég bő és kényelmes legyen. Aki pedig a kézizzadást elviselhetetlennek tartja, Röntgen besugárzással kezeltesen, amivel a verejtékmirigyeket legtöbbször véglegesen elpusztítják. Ezt azonban sakis szakorvosra szabad bízni.

Rövidesen rendezik a délvidéki pénzpiacot

A Délvidék gazdasági életének az anya-ország gazdasági vérkeringésébe való be-kapcsolása minden téren a viszonyok al-pos tanulmányozását tette szükségessé. Ez érthető, mert a közel negyedszázados idegen uralom alatt a jog- és a gyakorlati élet fejlődésének vonala az anyaországgal ellentétes irányban haladt.

Annakidején megirtuk, hogy a délvidéki hitelpiac rendezése érdekében a PK bácskai csoportja helyszínen tanulmányoz-ta a piacot. A revizorok munkája befeje-ződött és értesülésünk szerint a PK rövid időn belül véglegesen rendezi a délvidéki pénzpiacot.

Elsősorban az ott működő helyi intéze-tek ügyét rendezik. A feladat megoldását

megkönnyíti az a közelmúltban megjelent rendelet, amely a PK-ról szóló jogszabályok hatályát kiterjesztette a visszafoglalt Dél-vidékre. Így a PK-nak joga van dönteni arról, hogy a délvidéki önálló alapítású és jelenleg is működő pénzintézetek PK tag-ságát feléleszti-e vagy sem, valamint arról, hogy mely intézeteket vesz fel tagjai sorá-ba. Tekintettel arra, hogy a PK tagköteleké-be való tartozás, illetőleg a régebbi tagsági jogoknak a feltámasztása egyet jelent az ottani pénzintézetek működési engedélyé-nek elismerésével, a döntés elé az érintett körök nagy érdeklődéssel tekintenek. A dél-vidéki pénzpiac rendezése során dönteni fog a PK a fővárosi pénzintézetek fióknyi-tási kérelmeiről is.

Zihálva tör előre ember és gép...

A magyar honvédek értek be elsőknek Kamiensk-Podolskba

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.) A nagy versenyt a szövetséges csapatok között a mieink nyerték, mi vonultunk be Podoliában az első igazi szovjet városba: Kamiensk-Podolskba. Az utolsó két napban a dandár minden egyes tagja különösen kitett magáért, mert olyan hírek érkeztek, hogy a németek átlépték már a Zbrucst, a románok meg a jobbszárnyunkon annyira elől vannak, hogy már Kamiensk-Podolsk határában járnak.

A hírre olyan hajrá indult meg s úgy rohantak előre csapataink, hogy minden alakulat egyéni gyorsasági rekordot állított fel.

Az egyik felderítő zászlóaljjal indulunk el a régi orosz határ felé. Az utirány: Nirva, ott verünk hidat a Zbrucson és a legrövidebb uton törünk Kamiensk-Podolsk felé.

Egymásután maradtak el a régi lengyel ukrán városok. Egyik olyan mint a másik: piszkos, sáros utcák, nyomoruságos, düledező házak között pár »modern épület» a monarchia idejéből.

Régi lovassági garnizonok ezek, sokok operettizáló történettel. Itt az 1914-es világháborúval megállt az élet s azóta minden csak pusztult, mállott, míg a kétéves szovjeturalom megadta a kegyelemdőfést.

Galíciai időjárás

Rossz időnk volt a »verseny» alatt. Ujra és újra záporok kaptunk s úgy ömlött az eső, mintha dézsából öntötték volna. Furcsa szeszélyes időjárás ez: egyik pillanatban égő napsütés volt, a másikban óriási felhőszakadás. Fülledt, áporodott, nehéz volt a

gyalásokkal. Azt a választ adta, hogy ezek a levegő s mindenféle olyan tapadás, fekete sár, mely talán a világon nincsen sehol máshol.

A gyatrán vagy sehogy se kövezett utak átáztak és úgy süppednek, mint a legdrágább perzsaszőnyeg. A mezei- és dűlőutakat nem is lehet igénybevenni, mert hat ökör sem tudna megmozdítani rajtuk egy odatévedt teherautót. Az iram mégis óriási volt! Ember és gép birkózott, küszködött a sárral, de honvédeink nem hagyták magukat.

A határmenti Nirva a Zbucs mellett fekszik. Nem valami tulságosan széles ez a folyó, de az esőzések nagyon megduzzasztották a vizét.

A tulsó partról nyomban heves tűz fogadta csapatainkat. Szemben jól kiépített védővonallal futott végig a dombokon, mintegy öt kilométer mélységben. 200—300 méternyire építették a beton bunkereket s mindegyikből külön-külön kellett kifüstolni a bolsikat. Csattantak a páncéltörő nehézpuskák, sűrűn robbantak a kézigranátjaink s előre, előre, mindig előre...

A kiserdőket ostromló rohamcsoporthajaink lendülete oly folyamatos és vakmerő volt, hogy a bunkerek egy része végül már önként adta meg magát. Pedig ugyancsak megépítették őket!

A finis

Mihelyt az ellenállás megtört s egyre több alakulatunk sodródott az erődöket és fészkeket, a haditudósítóraj is engedélyt kapott az előremenetelre.

Akkor láttuk, hogy némelyik erőd

20 pengős havi részlet fizetésre adunk propaganda árban

OLYMPIA és CONTINENTAL

gyári új írógépeket. — Círil betűs gépet átcsereél. Háznál bemutatjuk írógépeinket.

BOCSKAY írógépszaküzlet, Békés-Gyula

8—10 méter és 3 emelet még a föld alatt. Rengeteg géppuska- és ágyukilövés van rajtuk s egyiket a másikkal betonozott, szögcsdróttal védett futóárok köti össze.

Közben egyre új meg új hírek érkeztek, hogy lemaradtunk a »verseny»-ben. Erre egészen nekiszilajodtak a csapatok. Előre! A nagy esők olyan járhatatlanná tették az utakat, hogy csak kerülővel, Germanowkán át kanyarodhattunk Kamiensk-Podolsk felé. Zihálva törtetett előre ember és gép... Egyszer csak füstfelhőket hozott felénk a szél. Ez már Kamiensk-Podolsk. A kivonuló vörösök szokás szerint felgyújtották.

Két fantasztikusan nyomoruságos falu után a domboldalban tűnnek fel a város falai. Először a régi városfalak, melyeket Báthory István építtetett, azután maga a város.

Pirosarcu motorkerékpáros siet hátra valami jelentéssel.

Ujjongva kiáltja oda minden szembenéző csoportnak:

— Mi értünk be elsőknek!

Ez az egész »verseny» természetesen csak a legénység képzeletében folyt komolyan, mert hiszen a szomszédos hadseregek — a támadósávok pontos meghatározottsága miatt — át sem kerülhettek volna a magyar csapatok támadósávjába.

De akármilyen szakácskir is volt, olyan hetyke, virtuosos lendületet adott s egymásközött is versenyre készítette a párhuzamosan előretörő magyar oszlop-éleket, hogy ebből a versenyből nagyszerű katonai teljesítmény »futott be győztesen».

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE.

A ZÖLDZEMŰ HÖLCEV

IRTA: MAURICE LE BLANC — FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZÖLDZEMŰ HÖLCEV

Mrešcal, aki a legnagyobb tartózkodást tanúsította, hosszasan vizsgálta őket s anélkül, hogy helyzetükön változtatott volna, kiürítette zsebeiket és ugyanazzal a terítővel letakarta mind a kettőt.

— Biztos ur, — mondta Raoul, akinek figyelmét nem kerülte el Mareschal hűvös fontosság, — az a benyomásom, hogy ön már jelentős haladást tett az igazság útján. Meglátszik, hogy mester ezen a téren. Nem volna lehetséges, hogy pár szóval... — Miért ne, mondta Mareschal és behuzta Raoult egy másik szakaszba.

— Csak rajta pomádés, — gondolta magában Raoul. — Jobb bizalmast nem is válszthatnál volna nálam.

Külszínre egészen megzavarta ez a nem remélt siker. Micsoda megtiszteltetés és micsoda öröm. A biztos kérte, hogy üljön le és nekifogott.

— Uram, anélkül, hogy befolyásoltam magam bizonyos ellentmondásoktól vagy hogy részletekbe tévednék, szerény véleményem szerint két alapvető fontosságú tényről kell leszögezmem: Mindenekelőtt azt, hogy a fiatal angol hölgy, amint ön nevezi, tévedés áldozata. Igen, tévedés. Ne tegyen semmi ellentétet. Bizonyítékaim vannak. A vonat előrelátható lassításának pontosan megállapítható időpontjában, a két bandita, aki a szomszédos kocsiiban tartózkodott (emlékszem, hogy távolról láttam is őket, sőt még azt hittem, hogy hárman vannak) megtámadja önt, kifosztja, neki esik a szomszédjének, meg akarja kötni... aztán

hirtelen otthagya mindent és a kocsijáig ment.

Mit jelent ez a hirtelen irányváltoztatás... Mit jelent? Azt, hogy csalódtak, mert a fiatal hölgy, aki a takaró alatt feküdt, megtévesztette őket, mert abban a hitben voltak, hogy két férfit támadnak meg és ime nőre akadtak. Ez magyarázza meg megjelölésüket és hirtelen távozásukat. Végigkémlelik a folyosót és ráakadnak a keresett két férfira. De ez a két ember védekezik. Revolverlövésekkel megölik őket és úgy kifosztják mind a kettőt, hogy semmit sem hagynak náluk. Táskájuk, csomagjuk, minden eltűnt, még a sapkájuk is. Ez az első pont pontosan fel van derítve nemde?

Raoul meg volt lepelve, nem ugyan a föltevéstől, mert maga is kezdettől fogva ezen a véleményen volt, hanem attól az éles logikától, amellyel Mareschal a dolgok összefüggését összevette.

A második pont... folytatta a rendőrbiztos, akit hallgatójának csodálata egész magával ragadott.

Finoman vésett, kis ezüstszelencét nyujtott át Raoulnak.

— Ezt az ülést mögött szedtem föl.

— Egy dohányszelence.

— Igen, egy szép dohányszelence, — de most cigarettatárcának használják. Éppen két cigareta van benne... gyöngé, világos dohány, aminőt nők szívnak.

— Vagy férfiak — jegyezte meg mosolyogva Raoul, — mert végül is csak férfiak voltak itt.

— Ez női cigareta, megmaradok ennél...

— Lehetetlen.

— Szagolja meg a szelencét.

— Csakugyan, csakugyan... érzik rajta a nő parfümjé, aki a retiküljében tartja a cigarettatárcáját a zsebkendőjével, a rizsporával és az illatszerszórójával együtt. A szag jellegzetes.

— Egyszóval?

— Egyszóval nem értek most már semmit. Itt van két férfi, akit holtan találtunk... és két férfi aki megtámadta őket és miután megölte mindkettőt, elmenekült.

— Mért nem egy férfi meg egy nő?

— Mi? Egy nő. Hát az egyik bandita nő lett volna?

— Ez a cigarettatárca arra vall.

— Elégtelen bizonyíték.

— Van még más bizonyítékom is.

— Micsoda?

— A sorok — a cipősorok, amelyet az erdőben találtak két fagyóker közt. A két támadó közül az egyik férfi volt, a másik nő.

Mareschal éleslátása aggasztani kezdte Raoult. De óvakodott eljárni és mintha csak úgy akaratlanul csuszott volna ki a száján így kiáltott fel:

— Ön igazán kemény legény!

És hozzátette:

— Ez az egész. Más fölfedezést nem tett?

— Na hallja — mondta a másik nevetve. — Hadd fujjam ki magam egy kicsit.

— Hisz az volt a szándéka, hogy egész éjjel dolgozni fog?

— Legalább is addig, míg a két szökevényt ide nem hozzák, ami nem késhet soká, ha utasításaimhoz tartják magukat

(Folytatása következik)

Uj korszak nyílik

a tiszai tutajozás előtt

Már Titelig leusztatnak a kárpátaljai tutajosok

Máramarossziget, július hó.

Láttuk a tiszát, mint komoly, méltóságteles folyót, amelynek partján aranyló buzamezőket acélosít a nap, láttuk haragudni, amikor dühöngésében százerek homlokára rajzolt gond barázdákat, amikor egyetlen éjszakán valahol lenn a Hajduságban, Délborsodban, vagy Hevesben hónapok verejtékező munkájának eredményét pusztította el. Láttuk a Tiszát játékos kedvű suhancnak, amely annyi mindent összelocog a parti füzeseknek, amikor ereje benn feszül medrében és segít a dolgozó magyarnak. Itt a felszólított Tisza bucsuzik a Kárpátoktól, a horizontot ostromló csucsoktól, azoktól a sziklától, melyek már időtlen-idők óta utját állják a szűk völgyekben. Sietős az útja, több napfényre vágyik, mint amennyit az ősfenyvesek, az öreg bükkök világa adhat neki. Az Erdős Kárpátok déli nyulványaitól bucsuzik itt a magyar sorsfolyó, keletről nyugatra tart, s az őrtálló csucok alól nehéz teherrel indul utnak. Az Erdős Kárpátok legnagyobb kincse, a fa néhány kilométerre innen tartja első pihenőjét, hogy aztán Tokajig, Szolnokig, Szegedig s ezután már Bácskáiig eljuthasson.

AZ ÁRADÁSOK MIATT KÉSIK A TUTAJOZÁS MEGINDÍTÁSA

Azt hihetnénk, hogy a fa vízi szállításához nem kell egyéb, csak megfelelő mennyiségű víz. Pedig az is baj, ha árad a Tisza s ezért az alsóbb szakaszokon, ahol még nagy kiöntések vannak, mindmáig nem indult meg a tutajforgalom. Amint a Tisza alsóbb szakaszain a víz visszatér a mederbe, innen is tovább indítják a tutajokat s most már a magyar Tiszán viszik le egészen Titelig, ahol esztendő óta nem jártak a kárpátaljai tutajosok. Egy-egy tutaj utja például Körösmezőtől Titelig három-négy hét, aszerint, hogy milyen a széljárás, mert a vízállás mellett ez is befolyásolja a tutajosok közlekedését.

A BORSAI HAVASOKON IS MEGINDUL A FAKITERMELÉS

Három esztendővel ezelőtt még alig jutott le a tiszai Tisza magyarnak maradt szakaszára. Akkor élénkült meg a tutajozás, amikor Kárpátalja visszatért. De még ezután is megtörtént, hogy az átmenetileg közös magyar-román határt jelentő tiszai szakaszokon gránicsárok sor-tüze fogadta a nagybocskói, tiszafehéregyházi, aknaszlatinai tutajosokat, pedig a legtöbb közülük román nemzetiségű. Ilyenkor nem tehetek egyebet a tutajosok, meglapultak a szálfa-kon, vagy pedig uszva mentették bőrüket. Ahogy a gránicsárok eltűntek a Tisza mellől, újra nyugalmassab mesterség lett a tutajozás is. A Swidowec északi oldaláról, a Bliznicről a Fekete-Tisza ágon, a kétezer métert meghaladó Pietrosz és Hoverla csucsa alól pedig a Bogdánon, a Pop Iván oldalából pedig a Krasznikon és Fehér-Tisza ágon keresztül surrantak le az ötven-hetven köbméter szállfából összerótt tutajok. Lejjebb a Talabor és Nagy-Ág még a tutajozás fő utvonala, ezidén pedig a Visó is bekapcsolódik a rönkök szállításába, mert a Borsai havasokban azután a Horthy Miklós-csucs meredek oldalain is megindul a százados fenyvesek ki-termelése. Olyan fenyőerdők vannak ezen a vidéken, ahol fejszés ember még nem járt. Három-négyszázéves fenyőmatuzsálemek rezervációjában jelenik meg a favágó, mert a Visó bekapcsolása a szállításba olyan területeken is gazdaságossá teszi a kitermelést, ahol a román uralom alatt nem dolgozhattak éppen a természet-ellenesen megszábot határok miatt.

Az Erdős Kárpátok hegyrendszeréhez tartozó hegyvidalokon és völgyekben többszáz-ezer köbméter fenyőfa várja az elszállítását. A tavasszal bevégzett vágások után a munkát a tutajosok vették át, akik a vízgyűjtők közelében állították össze a tutajokat. Az Erdős Kárpátokban több ilyen vízgyűjtő van, melyekből normális körülmények között szerdán és szombaton nyolcvan-száz ezer köbméter víz zudul alá a völgyekbe néhány óra leforgása alatt. Szükség van a hegyi patakok, sőt a Tisza vízszintjének emelésére is, hogy az ötven-hetven köbméteres tutajok lejuthassanak az alsóbb vizekre. Ezer és ezer szikla fenyegeti szétszakítással a tutajokat. Nem ritka eset, hogy minden tutaj szétszakad s ilyenkor nagyrészt kárba veszett a faért kapnak fáradtsága, mert csak azért a faért kapnak ilyen esetben megtérítést, amit kifognak. Köbméterenként 1.50 pengő ellenértéket kapnak a faért s amikor hire jár, hogy nagyobb tutajak-tasztrófák történtek, a Tisza felsőbb szakaszain a községek egész népe, gyermekek, öregek a megléte férfiakkal szigonyokkal, hosszunyelű csáklókkal felfegyverkezve, úzik a fahalászás furcsa, de jól fizető mesterségét. Ilyenkor még az úzleteket is bezárik a községekben s a boltos is kiáll a vízpartra halászatra.

MENETREND A TISZÁN

Máramarossziget alatt most átmenetileg csak elvélve látni tutajt a Tiszán. A tutajosok

naponként bejárnak a városba. Tudakoliák, mi uiság a Tiszán odalenn. Ebben a várakozásban találunk rá Osztás Mihályra, a legüvegesebb tutajosok egyikére, aki közel harminc esztendeje járja tutajhátán már a Tiszát. Ott lakik a Tiszaparton Aknaszlatinán, ahol a legiobb gazdának is ismerik. Csinos, tágas házat, a mindennapit megadó földet szerzett már a tutajozással. Neve után itélve magyar ember. Ki tudja, melyik őse vette le először a magyar gunyát, mint annyi sokan mások ezen a vidéken. Osztás Mihály az itteni románság színes varrással mintázott, bélelt zekéjét hordja még nyáron is a vállán, de szíve, szava szerint is megbecsüli azt, ami magyar.

— A világháboru alatt, — kezdi mondani-valóját — szolgáltam én a tizeseknel is. Soha nem felejttem el, amikor egyszer Vilmos császár tartott szemlét felettünk. Orlev százados ur volt a parancsnokom egyidőben, mi is lehet vele azóta?

Frontharosi igazolványt vesz elő. Ebből aztán az is kiderül, hogy őrmester volt a magyar honvédségnél. Persze hamarosan a Tiszára terelődik a szó. Arra a folyóra, amelyen egy emberöltő alatt Osztás Mihály is leusztatott már legalább huszonötezer köbméter fenyőt.

— Szeretnénk már megkezdeni a vizen a munkát. Az én utam csak Mezővárig tart ugyan, de sokan vannak, akik elmennek tovább is. Mezővárig csak két napos az út Nagybocksótól, de már onnan Szegedig két hetes. A sógorom, Popovics Gergely már járt Titelen is, persze a világháboru előtt. Most újra elmehet Titelig, ha úgy tetszik, akár tovább is.

DISZKALIBA A TUTAJON

Osztás Mihály ezután elmondja, hogy az alsóbb Tisza szakaszokon éjjel-nappal haladnak. Hosszu rudakra elől-hátul zöldfényű szerelnek, hogy össze ne ütközzenek valamilyen más vízi alkalmatossággal, vagy éppen hajóval. Ködben még kürtöt is használnak.

— Azután nem nagyon egyhangu a tutajos élet? — kockáztatjuk meg az újabb kérdést.

— Nem lehet unatkozni, — kapjuk a sokatmondó választ. — Meg azután akad néha nagyobb társaság is a tutajra. Valamikor minden nyáron volt vendége a tutajosnak. Városi urak, akik úgy szórakoztak, hogy végigutazták a Tiszát — tutajon. Ilyenkor be kellett fedni a rönköket, diszkaliba került a tutajra. Ott főznek a tutajhátán a mi tűzhelyünkön, fürödtek, kifeküdtek a napra, este pedig még cigány is került. Szép szórakozás volt, nekünk is hasznos volt, de még részünk is volt a mulatságokban. Ura kezdődik most ez a szokás, mert már ezen a nyáron is lesz ilyen vendég...

Bennünket is szívesen invitál a szűkebb-körü tiszai kirándulásra. Egy ígérettel váltunk el Osztás Mihálytól, aki most már hazaindult, hogy ne érje készületlenül, ha indulásra kap utasítást.

Tokajnál, Szolnoknál, Szegednél és most már Titelnél is sok ilyen Osztás Mihályval találkozhatunk. Lássuk meg bennük azt az embert, akik az Erdős Kárpátok erdeinek üzenetét hordozzák. Az erdők pedig azt üzenik, nem hiábavaló az értük hozott áldozat. Mert ezek a fenyők végig kísérik bennünket egész életünkön. Bölcsőt adnak az újszülöttnak, fődólet a dolgozó magyarnak és ennek deszkái kísérik el utolsó utunkon is, ha szőlitanak...

Apróhirdetések

Alighasznált vendég-lői berendezés eladó. Megtekinthető: Zombor, Gromon ucca 4 sz. alatt. a-296-f

A legrégebbi délvidéki keresztény, ósmagyar címfestőüzem ifi. Csányi Lajos, Zombor, Antal utca 9. sz. készít mindenféle címfestő-munkákat, név és házszám, valamint előírással kocsitáblákat a legszebb kivitelben a legszolidabb áron. a-f

Elvesztettem Zomborban f. é. július 12-én bevásárlási könyvecskémet. Kérem a becsületes magtálalót, hogy a könyvecskét címemre mielőbb megküldeni sziveskedjék. Esetleg adja le a Délvidék kiadói hivatalban. Melis István hadnagy, Szabadka, Városháza. a-gn. Telefonszámunk 2-07.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

SPORT

Az FTC uszói és vizilabdázói Zomborban

Vasárnap ismét sportcsemegéje lesz Zombornak: az FTC uszói és vízipólózói látogatnak le városunkba. Ez a sportesemény megérdemel minden érdeklődést. A Ferencváros uszói között ott szerepelnek az országos bajnokok, vízipóló csapata pedig még veretlen.

Zombor sajnos nem tud sem tenisz, sem futball, sem pedig atlétikai versenyt rendezni, mert nincs megfelelő helye erre. A sporttelep még nem kész, a Sztapári uti pálya pedig nem megfelelő. Egyedül a Ferencváros csatorna az a hely, ahol lehet valamit rendezni.

Az FTC uszói közül látni fogjuk Tatóst aki legjobb uszóink egyike. Vámos Adél, a legjobb hölgy gyorsuszója Magyarországnak. Lovász Gitta az FTC hölgy hátuszó bajnoka. Székely Éva hölgy meiluszó rekordér.

Az FTC a komplett, eddig még veretlen vízilabdázó csapat érkezik Zomborba. A csapat felállítását a következő: Németh János (a gólrakorderes James) Bródy, Molnár, Tátos, Török, Hohl és Karinthv.

Jónás szmv főtanácsostól kapott értesülésünk szerint valószínű, hogy a vízipólók közül ketten Zomborban maradnak pár napig, s tréning alá veszik a fiatal zombori játékosokat.

A vasárnap nagy sportesemény elé érdeklődéssel tekintenek az egész városban. Az eddig csak hírből ismert FTC tagjait lesz alkalmunk megcsodálni a csatornán.

SPORTHIREK

A BSE csütörtökön Ujvidéken játszik. A BSE vasárnap eldöntetlen eredményt harcolt ki az Ujvidéki AC-cal szemben. A kitünő bezdáni együttes az eldöntetlen eredmény után ismét szembekerül az UCA-kal. A mérkőzést csütörtökön játsszák le Ujvidéken és az elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

A BSE felebbezett. A Bezdáni SE nincs meglepődve a MLSz beosztásával. Sportkörök véleménye szerint a MLSz igazgatóságát tévesen informálták a BSE-ről. A beosztást megcáfolta a vasárnapi eredmény. A bezdáni csapatnak legalább is az NB II-ben a helye. Ha pedig már az NB III-ba osztották, akkor az Alföldi csoportba lett volna a helye, mert Baranya felé nem utazhat a rossz összeköttetés miatt. A BSE emiatt felebbezést nyújtott be a MLSz hez.

A BSE új edzője. A Bezdáni Sport Egyesület Albert József személyében új edzőt szerződtetett. Albert a Szegdi AK játékos volt és többször is tagja volt a magyar amatőr válogatottnak. Albrt nemcsak mint edző, hanem mint játékos is szerepel a BSE ben.

TOPOLYA

Topolyai SC—Temerini TC 4:0 (1:0) Barátságos, játékvezető Besirevics. A topolyaiak állandó fölényben voltak és megérdemelték a győzelmet. Előmérkőzést a két csapat B együttese játszott, s itt is a hazaiak győztek 2:1 (0:0) arányban.

MOHOL

MAC—Adai SC 5:3 (1:2). A moholi csapatnak a felszabadulás óta ez az első szereplése. Góllövők: Muzslai (2), Ispán, Boros és Sinka, az adai csapatból Dózsa (2) és Ézsias. A mérkőzést dr. Szabadi vezette mindkét csapat teljes megelégedésére.

BÁCSKOSSUTHALVA

BSC—Csonoplyai AK 7:4 (4:1). Barátságos, játékvezető Csákvári. Az eredmény reális. Góllövők: Stanyó, Novoth, Varró, Bagi és Lovas.